

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 8. oktober 2014
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: DEPSHM
Sags nr.: 1405296
Dok nr.: 1542758

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 16. september 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 1110 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 1110:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 15. september 2014 fra Susanne Lohmann og Gitte Nielsen vedrørende vindmøllestøj, jf. SUU alm. del, bilag 609"

Svar:

Til besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet oplysninger fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende, som jeg henholder mig til:

"Kræftens Bekæmpelses undersøgelse er en registerundersøgelse, der ser på, om støj fra vindmøller medfører øget risiko for negative helbredseffekter i form af hjerte-kar-sygdom, forhøjet blodtryk, diabetes, depression, søvnforstyrrelser og lav fødselsvægt.

Når det kan lade sig gøre at foretage en sådan undersøgelse, skyldes det, at vi i mange år har haft gode nationale sygdomsregistre i Danmark. Desuden er alle opsatte og nedtagne vindmøller registreret tilbage til 1980, hvilket betyder, at der kan udføres meget store undersøgelser ud fra oplysninger om udsættelse for vindmøllestøj og helbredseffekter tilbage i tiden.

Hvad angår støjudsendelse fra henholdsvis store og små vindmøller, har Miljøstyrelsen oplyst følgende til Sundhedsstyrelsen:

"Det er korrekt, at store vindmøller generelt udsender mere støj end mindre vindmøller, også i det lavfrekvente område. Én stor vindmølle skal derfor normalt opstilles i større afstand fra naboer end én mindre vindmølle. Men det gælder også for flere mindre vindmøller, at de samlet set udsender mere støj end én mindre vindmølle, også i det lavfrekvente område. Flere mindre vindmøller, der opstilles samlet, skal derfor også opstilles i større afstand fra naboer, end én mindre vindmølle af samme type.

Karakteren af den udsendte støj fra store vindmøller er generelt set ikke væsentligt forskellig fra støjen fra mindre vindmøller. En ny dansk analyse fra 2013 viser, at når man generelt sammenligner store og mindre vindmøller, er den relative andel af lavfrekvent støj, som store, serieproducerede vindmøller i gennemsnit udsender, ikke anderledes end for mindre vindmøller.

Men dette er gennemsnitsbetragtninger. Både denne analyse og tidligere undersøgelser viser, at der er større forskelle mellem støjudsendelsen fra forskellige modeller og typer af møller af samme størrelse, end det man ser ved generelle sammenligninger af store og mindre vindmøller. Det er således konstruktion og design af den enkelte vindmølle, der har betydning for andelen af lavfrekvent støj, der udsendes, og dette gælder både små og store vindmøller.

Samlet set er der ikke belæg for, at naboer til store vindmøller generelt set udsættes for vindmøllestøj, der er væsentligt anderledes, end den vindmøllestøj, som naboer til mindre vindmøller udsættes for. Det er vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser, der er dimensionerende for den afstand, som vindmøller skal have til nærmeste nabo”.

Hvad angår socioøkonomiske faktorer, så er de, sammen med det fysiske miljø og menneskers individuelle karakteristika og livsstil, væsentlige determinanter for sundhed.

For hjerte-kar-sygdommes vedkommende har undersøgelser vist øget risiko herfor blandt mennesker med kort uddannelse og dårlige sociale kår. Der er en klar social gradient med den højeste dødelighed og indlæggeshyppighed i gruppen med 8-10 års uddannelse og en gradvist faldende dødelighed til den laveste hyppighed hos dem med en lang videregående uddannelse.

For psykiske lidelser er der klare sociale gradienter, idet forekomsten aftager med stigende antal års uddannelse og er større blandt samlevende og enlige end blandt gifte.

For diabetes vedkommende er forekomsten næsten 3 gange højere blandt uuddannede arbejdsløse end blandt erhvervsaktive med mindst et års erhvervsuddannelse.

Børn af mødre med kort uddannelse har lavere fødselsvægt end børn af mødre med mellemlang eller lang uddannelse, selv efter at der er taget hensyn til svangerskabets længde.

Det er derfor helt afgørende, at de statistiske analyser i Kræftens Bekæmpelses undersøgelse justeres for andre betydende faktorer, herunder socioøkonomiske faktorer, således at alene risikoen i forbindelse med udsættelse for støjen fremgår.

Det er helt normal forskningspraksis, der også er fulgt i Kræftens Bekæmpelses andre undersøgelser af støj og helbred. Hvorvidt forskernes vurdering af, at det er sandsynligt, at der er forskel i socioøkonomisk status blandt personer, der er udsat for vindmøllestøj, sammenlignet med personer, der ikke er udsat for vindmøllestøj, så er det en hypotese, som undersøgelsen må be- eller afkræfte.”

Med venlig hilsen